

Peter Antoon Bernardus de Kleijn.
Oud bewoner van de Opwettenseweg 131a te Nuenen.

Door H.W.de Kleijn.

Piet is geboren op 25 maart 1910 te Nijmegen als oudste zoon van Petrus de Kleijn (* 17-11-1880 Wijchen) en Johanna Cornelia Dennissen (* 17-2-1875 Appeltern).

Zijn geboorte werd aangegeven door zijn vader Piet, toen van beroep melkknecht, en als getuigen waren aanwezig Johannes Wilhelmus Maassen en Johannes van Welderen, beide melkknecht van beroep. Het gezin de Kleijn - Dennissen woonde toen aan de Hatertseveldweg 41 te Nijmegen waar zij een kruidenierswinkel runden.

Het winkelhuis werd op maart 1932 in de plaatselijke krant te koop aangeboden. Op diezelfde dag werd melding gemaakt van het faillissement van de kruidenierszaak. Dit faillissement was mede een gevolg van het zakendoen van hun zoon Piet.

Piet was nl. een van de oprichters en mede-eigenaar van "Ninera", de Nieuwe Nederlandsche Radiolampenfabriek.

Nieuwe Nederl. Radiolampenfabriek

Sinds eenige dagen is hier ter stede een nieuwe industrie gevestigd, bij afkorting genoemd de „Ninera”. Het bedrijf is gevestigd aan de van Gentstraat in de voormalige Splendorfabriek, en is gesteld onder leiding van de heeren J. E. Laenen, P. de Kleijn en P. Arts. De nieuwe fabriek, van een uiterst moderne installatie voorzien, is speciaal ingericht tot het fabriceren van radiolampen in den meest uitgebreidsten zin des woords.

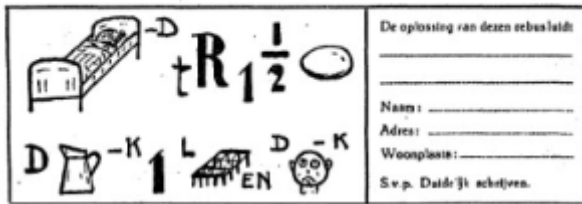
Wij noemen hier bijv. wisselstroomlampen, gelijkstroom- en plaatstroomlampen, terwijl in de toekomst ook het vervaardigen van zendlampen zal worden ter hand genomen.

Aanvankelijk berekend op binnenland-sche productie, ligt het in de bedoeling om binnen zeer korten tijd ook eene exportafdeeling in het leven te roepen.

De Gelderlander 22-3-1930.

Om de radiolampen onder de aandacht te brengen stond o.a. op 13 februari 1931 een prijsvraag (rebus) in de krant *De Gelderlander*:

PRIJSVRAAG!

Teneinde ieder in de gelegenheid te stellen zich van de superieure kwaliteiten der **Ninera Radio-Lampen** te overtuigen, stellen wij voor de goede oplossers eene serie Wisselstroomlampen beschikbaar, n.l. **1 A.L. 4000**, H.F. schermroosterlamp, **1 A.L. 2400**, Detector met groote steilheid en **1 K.L. 900** Supereindlamp voor den sterk geredueerden prijs van **f 16.50**, dus met een korting van **40%**, met 1 jaar schriftelijke garantie. Per gezin wordt slechts **ééne serie Lampen** verstrekt.

Over de oplossingen wordt niet gecorrespondeerd. De uitspraak der Directie is in deze bindend. Oplossingen worden ingewacht tot en met 20 Febr. a.s. Voor ieder apparaat een passende **NINERA** Radiolamp. Desgewenscht wordt advies gegeven.

De fabriek werd opgestart in 1930. Eind juli 1931 werd nog personeel gevraagd: "*enige meisjes, 18 tot 20 jaar, bekend met radiolampenfabricage*", maar 5 maanden later ging het bedrijf failliet in 1931.

G. A. Otten, Z. J. Laenen en S. P. A. B. **Kleijn**, allen te Nijmegen, handelende onder den firma-naam Nederlandsche Radiolampen-fabriek „Ninera“. R. C. alsvooren. Curator mr. K. L. F. Kersemakers, te Nijmegen. De Witte

Bron: de Gelderlander 29-12-1931.

Op zaterdag 21 november 1931 vond er een executoriale verkoop plaats van gloei- en radiolampen door de deurwaarder ten verzoeken van de N.V. Saval" te Princenhage.

Piet was niet erg honkvast, mogelijk mede door zijn faillissement, en woonde achtereenvolgens op Hatertseveldweg 416 (26 mei 1932), Hindestraat 11 (29 mei 1933).

Op 15 juli 1937 is Piet vanuit Nijmegen vertrokken naar de De Vriesstraat 64 te Eindhoven. Hij was toen reclameteekenaar van beroep.

L. Nieuwstraat 216; P. A. B. de **Kleijn**, reclameteekenaar, Hazenkweg 312, Eindhoven, de Vriesstraat 64; J. J. van de Weijer, surn. R. & D.,

De Gelderlander 19-7-1937.

Piet zou op 5 november 1937 uit Eindhoven zijn vertrokken. Volgens zijn persoonskaart ging hij terug naar Nijmegen, Hazenkampseweg 312.

In Tilburg werd hij ingeschreven op 2 juni 1938, op het adres Korte Schijfstraat 4, als reclametekenaar. Hier werd hij weer uitgeschreven op 19 juli 1938.

In Eindhoven woonde Piet op verschillende adressen :

19-7-1938 Eckhartscheweg 302,
1-2-1939 Insulinalaan 119,
7-3-1939 Insulinalaan 114,
28-6-1939 Tongelreschestraat 284
3-5-1940 Tongelreschestraat 39
30-12-1941 PB 037260
21-8-1945 Eckhartscheweg 02

Piet is voor de oorlog lange tijd werkloos geweest, maar in september 1939 kreeg hij een betrekking bij de NV Jansen Auto en Expeditiebedrijf te Eindhoven. De werktijden logen er niet om: van 's morgens 8.00 uur tot 's avonds 10 uur, voor het schamele maandsalaris van fl. 75,-.

1940

No. 320 Heelen den derden Mei
negentienhonderd en veertig, zijn voor mij, Ambtenaar van den Burgerlijken Staat der gemeente EINDHOVEN, in het openbaar in het gemeentehuis verschenen, ten einde een huwelijk aan te gaan:

de Kleijn, Peter Anton Bernardus,
oud derftig jaren, van beroep kantoorbediende,
geboren te Nijmegen en wonende te Eindhoven,
meest derjarige zoon van de Kleijn, Petrus, van
beroep huiderier en van Dennissen,
Johanna Cornelia, zonder beroep, beiden
wonende te Nijmegen

en Walraven, Wilhelmina Margaretha,
oud een en derftig jaren, van beroep coupeuse,
geboren te Tongelre en wonende te Eindhoven,
meest derjarige dochter van Walraven, Johannes,
zonder beroep, wonende te Eindhoven en
van van Stratum, Anna Maria, over-
leden

*Expeditiebedrijf
Tongelresstraat 284
0/16
25 okt 10*

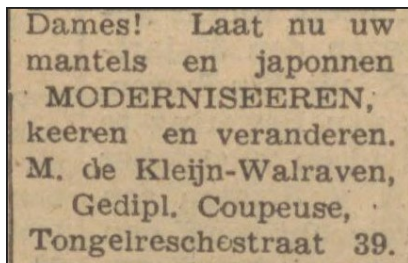
*Tongelresstraat 284
0/16
26 Feb 09*

Op 3 mei 1940 (akte 320) trouwde Piet te Eindhoven, kantoorbediende van beroep, met Wilhelmina Margaretha Walraven, coupeuse, dochter van Johannes Walraven en Anna Maria van Stratum. Op de huwelijksakte staat vermeld: "Expeditiebedrijf Tongelresestraat 284", mogelijk het adres van zijn werkgever. Als

getuigen waren aanwezig Henricus van Nunen, sigarenmaker en zwager van de bruid en Wilhelmus Walraven, chauffeur en broer van Wilhelmina. De bruid werd geboren op 2 september 1909 te Tongelre (later gemeente Eindhoven) en was naaister van beroep. Zij gingen wonen op de Tongereschestraat 39 te Eindhoven.

In september 1941 onderging Piet een maagoperatie, waarna hij zo zwak was dat hij zijn werk bij de Firma Jansen moest opgeven. Zijn echtgenote Wilhelmina Walraven moest aan haar been geopereerd worden.

In het begin van hun huwelijk verdiende Wilhelmina ook enig inkomen wat zij door lichamelijke toestand niet kon volhouden. De fl. 75,- die Piet per maand verdiende was daarna niet voldoende om het gezin te onderhouden en dat was de reden waarom Piet zich meldde bij het Arbeidsbureau om een andere betrekking te zoeken.

Dagblad van het Zuiden 1942.

Door bemiddeling van het Arbeidsbureau werd Piet in april 1942 tewerkgesteld op het Distributiebureau te Eindhoven.

Nadat Piet in januari 1942 sympathiserend lid van de NSB was geworden werd hij in oktober 1942 gewoon lid en bleef dat tot september 1944. Hij sympathiseerde met de NSB omdat hij achter hun Sociale programma stond en omdat hij tegen het communisme was, iets waar de NSB stelling tegen nam. Zonder dit lidmaatschap had Piet zijn baan bij het Distributiecentrum waarschijnlijk niet gekregen.

Binnen de NSB bekleedde Piet de verschillende functies:

- januari 1943 tot januari 1944 groepsadministrateur
- januari 1944 tot september 1944 kringadministrateur en adjunct directeur van het Distributiecentrum te Eindhoven.

Hij was tevens enkele maanden penningmeester.

Piet droeg weleens het uniform en het insigne van de NSB en bezocht vergaderingen en bijeenkomsten. Propaganda voor de NSB zou hij, naar eigen zeggen, op geen enkele wijze hebben gemaakt.

Ook zou hij niet aangesloten zijn geweest bij de WA, beroeps- of hulplandwacht of een andere mantelorganisatie van de NSB.

Mede door toedoen van de NSB mocht hij zijn radio, een Telefunken Super 330 WL, behouden. Ook een telefoon werd speciaal voor hem aangelegd.

Als functionaris van de NSB moest hij een wapenvergunning aanvragen, maar volgens Piet heeft hij die vergunning nimmer verkregen en is hij nooit in het bezit geweest van een wapen. Uit een archiefstuk, een brief van 26 april 1944, blijkt dat de Inspecteur Generaal Landwacht Nederland Districtscommandeur district Brabant hem dat wel opdroeg:

“Hierbij roep ik u op zich per omgaande te melden op het Districtsbureau van de Landwacht, Parklaan 45 te Eindhoven, tot het afhalen van geweer, armband en kenkaart.”

Omdat zijn vrouw invalide was wilde Piet haar graag naar het Noorden brengen. De toestand was toen zo verward dat zij Bergentheim (Overijssel) terecht kwamen.

Nu konden zij niet meer terug en zijn doorgereisd naar Lüneburg in Duitsland. Daar werkte hij als radiotechniker bij "Musik und Radiohaus W. Bolinhorst, aan de Bacherstrasse 5.

In februari 1945 zijn zij vanuit Lüneburg vertrokken naar Groningen en op een kamer gaan wonen in de Eyssoniusstraat 7. In Groningen werd hij waarnemend leider van de Distributiedienst. Hier werd hij op 16 april 1945 door de NBS gearresteerd en ingesloten in de strafgevangenis te Groningen.

Op 28 augustus 1945 werd Piet verhoord door H. d. V., wachtmeester der Politie te Groningen, die de verklaring van Piet opmaakte:

"Op 28-8-1945 is verdachte door mij gehoord waarbij hij het navolgende verklaarde: In dec 41 ben ik sympathiserend lid geworden van NSB en in april 42 gewoon lid. Ik heb voor de beweging nimmer bedankt. Verder vanaf het laatst van 1942 lid geweest van Nederlandse arbeidsfront.

Van 1939 tot april 1942 werkzaam voor firma Jansen auto en expeditie bedrijf te Eindhoven.

1 april 1942 als ambtenaar gekomen bij het distributiebureau te Eindhoven.

In het laatst was ik plaatsvervangend leider der distributiedienst te Eindhoven.

Omdat mijn vrouw invalide is wilde ik deze graag met de septemberdagen van 1944 naar het noorden brengen. Het was toen zo'n verwarde toestand dat wij in Bergentheim terecht zijn gekomen. Toen wij eenmaal in Duitschland waren konden wij direct niet meer terug en zijn doorgereisd naar Lüneburg. Daar heb ik gewerkt in een radiozaak. In het laatst van januari 1945 zijn wij naar Groningen vertrokken en heb ik mij gemeld bij de distributiedienst te Groningen.

Ik werd hier aangewezen als plaatselijk leider der distributiedienst. Wij hebben een kamer gehuurd in de Eyssoniusstraat No7 en waren met huiselijk verkeer. Op 16 april 1945 ben ik gearresteerd en overgebracht naar de strafgevangenis te Groningen.

Een uniform heb ik beweging gehad en heb deze niet ingeleverd. Deze moet vermoedelijk nog in Eindhoven zijn. Van januari 1943 was ik groepsadministrateur van de beweging in Eindhoven.

Mijn vrouw was sympathiserend lid van de beweging doch is niet gearresteerd omdat zij invalide was. Zij is op het ogenblik in Eindhoven.

Opgemaakt en ondertekend op 28 augustus 1945 te Groningen "

Vanuit Groningen werd hij half september overgebracht naar een kamp bij Marum en in midden november naar het Bewarings- en Verblijfkamp te Vught.

Hier verblijft Piet tot 22 juli 1946, wanneer zijn besluit tot invrijheidstelling wordt genomen door de Procureur Generaal van het Bijzondere Gerechtshof in Den Bosch.

Bij zijn arrestatie werd Piet beschuldigd van zijn lidmaatschap van de NSB waarin hij de volgende functies zou hebben beled:

- a. Groepsadministrateur en kringpenningmeester
- b. Lid en wijkhoofd de N.V.D.
- c. Lid van het N.A.F.

In het Bewarings en verblijfkamp te Vught word op 16 april 1946 door M.J.B., agent van Politie, tevens onbezoldigd Rijksveldwachter, gedetacheerd bij de afd. Recherche van het Directoraat voor Bijzondere Rechtspleging, proces verbaal opgemaakt (no. 3634).

Op 22 mei 1946 richt de advocaat die Piet bijstond zich tot de Officier Fiscaal, waarin hij verzachtende omstandigheden aanvoert zoals:

- zijn slechte financiële toestand en de ziekte van zijn vrouw
- dat hij in 1944 door listige kunstgrepen heeft bewerkstelligd dat er van de 60 ambtenaren bij de distributiedienst slecht 1 naar Duitsland is uitgezonden
- dat hij voor al zijn ambtenaren vrijstelling heeft kunnen verkrijgen voor tewerkstelling in Zeeland en op het vliegveld
- dat hij in Duitsland het Nationaal Socialisme in ware gedaante gezien heeft en thans inziet dat de NSB een verderfelijke politiek gevoerd heeft en spijt heeft hiervan deel te hebben uitgemaakt.

In die periode werden ook veel verklaringen geschreven van particulieren, de kapelaan etc. Een van die verklaringen:

“Eindhoven 25-5-1946.

Hiermede verklaar ik dat P. de Kleijn er van op de hoogte was dat ik gedurende de bezetting aan een Jodenfamilie de gelegenheid gaf naar de Engelse zender te luisteren en dat ik die Joden toen zij ondergedoken zaten aan voedsel hielp.

A.v.N. Eindhoven.”

In juli 1946 richt zijn vrouw Wilhelmina zich in een handgeschreven brief van maar liefst 4 kantjes tot Hare Majesteit Koningin Wilhelmina. Enkele citaten:

“ Ik kom tot u om hulp te vragen en bijstand in mijn nood.....”

“ Ik smEEK u geef deze brief Uw aandacht en help mij “

“ en zo is onze gehele inboedel, waaronder erfstukken van mijn ouders in beslag genomen en zelf mijn invalidefiets waardoor ik al 15 maanden op een gehuurd zolderkamertje zit “

“ onze meubels en alles is aan landgenoten uitgedeeld en laat ons dat dan grootmoedig mogen afstaan en dat als onze laatste straf mogen beschouwen “

“alle comfort voor mijn invaliditeit zoals mijn fiets en gemakkelijke stoel en stofzuiger en elektrische naaimachine voor speciaal mijn been omdat ik niet kan trappen enz enz, alles weg.

Ik smEEK u... “

Hoogachtend uwe dienstwillige dienaar

Mevr. W de Kleijn - Walraven

Eckartscheweg 302

Eindhoven

In de brief stonden ook de gegevens van Piet vermeld:

P.A.B. de Kleijn

25 mrt 1910
Registratie no. 15548
Barak no 39 A Ziekenhuis
Bewaringskamp Vught

De Koningin antwoordde haar hiervoor contact op te nemen met de Procureur Fiscaal te Den Bosch.

Ook werd een brief geschreven aan H.K.H. Prinses Juliana. Hierop werd gereageerd door haar secretariaat, die de betreffende brief doorstuurde naar de Politieke Opsporingsdienst Eindhoven:

“In opdracht van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana, heb ik de eer U hierbij een schrijven van Mevr. W. de Kleijn te Eindhoven door te zenden enz. “

Op 10 september 1946 schreef Wilhelmina Walraven een brief aan de heer v.d. G., Officier Fiscaal te Eindhoven:

*“Wel edele heer,
Nu neem ik weer de vrijheid om U een brief te schrijven.
Ik hoop dat u me uit deze moeilijkheden ook wilt helpen.
Mijn man die zoals u weet is sinds 24 juli jl. thuis gekomen uit Vught waar hij 16 maanden geïnterneerd is geweest. Nu ontvingen wij heden morgen een brief van het tribunaal in Den Bosch dat mijn man 13 september dus a.s. vrijdag moet verschijnen om 9:15 op het oude gemeentehuis Eindhoven voor een verhoor door ten Bergen. Nu schrijf ik in mijn angst naar u omdat ik niet goed weet wat het betekent en... en misschien kunt u er voor zorgen dat mijn man niet opnieuw geïnterneerd wordt... U weet niet wat het betekent om weer terug in de maatschappij te zijn. Ze zijn ook al bezig om hem een betrekking te bezorgen via de arbeidsbeurs. als hij weer terug moest dan was dat nog veel harder dan dat hij in het geheel niet thuis was geweest. ... over al ons verlies, onze gehele inboedel daar denken we niet meer aan. ... ik hoop dat u ons ook in deze laatste nood wilt helpen. Mijn man weet niet dat ik schrijf maar ik doe het alleen uit angst “*

Reeds op 12 juni 1946 werd aan de Officier Fiscaal te Eindhoven het advies uitgebracht om Piet te *“Berechten door tribunaal.”*

Op 29 oktober 1946 volgt een uitspraak van het tribunaal: ontzegging kiesrechten, opheffing beheer (van zijn vermogen door een beheerder) met ingang van 29 december 1946 en uitsluiting van het kiesrecht tot 4 juni 1957.

Ook zijn vrouw werd op 16 april 1945 gearresteerd. Zij was sympathiserend lid van de NSB en verdacht lid van de Nationaal-Socialistische Vrouwen Organisatie (N.S.V.O.). Zij werd in vrijheid gesteld op 5 augustus 1945 en op 6 november 1946 voorwaardelijk buiten vervolging gesteld. Ze werd uitgesloten van het kiesrecht tot 6 november 1956.

Piet de Kleijn was inmiddels vrijgelaten in juli 1946. Het "Besluit : "in vrijheidstelling "werd ondertekend op 24 juli door Majoor W.J. de Wit. Piet was toen 16 maanden geïnterneerd geweest.

Volgens archiefstukken woonden Piet en Wilhelmina toen op kamers, Eckhartscheweg 302 te Eindhoven.

Later woonden zij in op de volgende adressen:

29-4-1948 Hofstraat 65, Eindhoven

12-9-1950 Telefoonstraat 65, Eindhoven

25-3-1958 Mendelsohnlaan 96, Eindhoven

12-1-1960 Opwettenseweg 131a, Nuenen

MATRIMONIUM						
Datum: <u>4-5-58</u>		Adres: <u>Opwettenseweg 131a</u>				
INVALIDUM PROLES BAFT. NON.		MIXTUM CUM DISP. SINE.		Familie: <u>de Kleijn de Kleijn</u>		
		Beroep: <u>Levenspartner</u>				
VOORNAMEN		geb. dat.	Eerste H. C. Boven Bened.	Zieles	Nun Pasch.	Bemerkingen
Man	<u>Joseph</u>					
Geb. te	<u>Borgerhout</u>	<u>21-4-28</u>				
Vr.	<u>Juliana</u>					
Geb. te	<u>Borgerhout</u>	<u>4-5-31</u>				
1.	<u>Dianna</u>	<u>20-5-34</u>				<u>(Borgerhout)</u>
2.						
3.	<u>mat. eed.</u>					
4.	<u>9-5-1940</u>					<u>de Kleijn - Wolbraven</u>
5.						
6.	<u>Peter</u>	<u>25-3-10</u>	1		<u>3</u>	
7.	<u>Wilhelmina</u>	<u>26-2-29</u>	1			
8.	<u>Kind:</u>					
9.	<u>Johan d. Boer</u>	<u>14-5-47</u>	1			<u>plechtkind</u>
10.						
11.						
12.						
Inwonend:						
1.						
2.						
3.						

Uit: trouwboek Pastoor Nuenen.

In Nuenen woonden zij in een groen geschilderd nieuw houten huis, waarbij een paar kleine dito bijgebouwtjes waren gelegen. Aan het huis grensde een ca. 2 aren grote tuin.

Rein van den Nieuwenhof met echtgenote voor het houten huisje van onder andere De Kleijn en fotograaf Wilde.

Vanaf 20 januari 1954 woonde een pleegkind, Johannes Wilhelmus van de Laar, bij hen in. Johannes werd geboren in Den Bosch op 14 mei 1947 als zoon van Hendrikje van de Hulst en werd bij haar huwelijk met Marinus van de Laar, erkend en gewettigd.

Jan van de Laar overleed in Drachten op 22 juli 2010. In zijn rouwadvertentie wordt hij aangeduid als vader en schoonvader.

In 1961, op 12 juli, werd een bedrijf van Piet de Kleijn ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel (K.v.K.) te Eindhoven (BHIC, toegang 1192a.nr. 2956, Dos. Nr. 23468). De aard van het bedrijf luidde: *"Groothandel in Borstelwerk, kwasten, sponzen, zemen, vaat- en stofdoeken, plastic artikelen en aanverwante artikelen."*

Bij uitschrijving van het bedrijf bij de K.v.K. blijkt dat betrokkenen niet onder huwelijkse voorwaarden was gehuwd en dat hij geen geldleningen was aangegaan bij de vestiging van zijn bedrijf. Het bedrijf zou opgeheven zijn op 28 januari 1966.

Nummer	Handelsnaam	Plaats
23468	De Kleijn	Nuenen

1192a Kamer van Koophandel voor Zuidoost-Brabant in Eindhoven, Handelsregister

23468	De Kleijn, Opwettenseweg 131a, Nuenen
-------	---------------------------------------

Handelsnaam: De Kleijn

Straat: Opwettenseweg 131a

Plaats: Nuenen

Datum opheffing: 28 januari 1966

Dossiernummer: 23468

Vervolgdoossier: 0

Piet is overleden op 26 juli 1975 te Eindhoven. Volgens de persoonskaart van Wilhelmina Walraven werd hun huwelijk ontbonden op 26 juli 1975 te Eindhoven. Hierbij staat vermeld "door O", met de overlijdensdatum van haar man Piet.

Wilhelmina Walraven woonde toen nog steeds op de Opwettenseweg 131 a te Nuenen. Op 7 juni 1977 verhuisde zij naar Verpleeghuis Dommelhoef, Parklaan 97 te Eindhoven, om op 3 oktober daaropvolgend te verhuizen naar Margrietlaan 6 te Leende, vermoedelijk naar Zorgcentrum Leenderhof. Wilhelmina overleed op 8-juli 1984 te Geldrop.